

Dr. Frederica de Lagunas tale ved Knud Rasmussens monument. Den 7. juni 1979

Jeg er meget glad over at være med Dem idag i det skønne Danmark, som jeg ikke har kunnet besøge siden 2. verdenskrig. Jeg føler mig meget stolt over at være opfordret til at mødes med Dem for at ære Knud Rasmussens minde på hans fødselsdag, og jeg bringer hilsener til vore danske kolleger fra mange amerikanske og canadiske eskimologer, som gerne ville have været med os her.

Jeg mødte Knud Rasmussen for 50 år siden. Den første gang, jeg traf ham, var på Nationalmuseet, hvor jeg studerede eskimo-samlingerne, men jeg havde læst så meget om ham, at jeg næsten ikke turde tale med den berømte helt. Den anden og sidste gang jeg så ham, var i Upernavik, hvorhen Mathiassen og jeg var kommet fra vores gamle boplads på Inugsuk for at besøge skibet Knud Rasmussen var ombord i. Der var kun to skibe om året til Upernavik dengang, så kaptajnen holdt en stor fest for hele kolonien. Senere gik alle til dans i Handelsens varehus, og jeg dansede med Rasmussen. Han var den bedste danser i huset. Skønt vi ikke fik det dejlige måltid sælkød, han havde lovet os, vil jeg aldrig glemme denne herlige aften. Han rejste til Thule den næste dag, og jeg så ham aldrig igen.

Rasmussen var også en slags farbroder for mig, for min egen far havde længe været interesseret i eskimoerne og deres kultur og troede ligesom Rasmus-

Han var den bedste danser. Knud Rasmussen under en svingom i Thule. (Politikens Pressefoto).

sen, at den eneste måde at leve på i arktis var at lære den eskimoiske måde. Det var dels på grund af hans undervisning, at jeg ønskede at rejse nordpå, og dels fordi min forestillingsevne som lille pige var blevet grebet af en bog skrevet af Elisha Kent Kane om hans rejse til Grønland 1853. Det var en amerikansk forsker fra min egen by, Philadelphia, og han var den anden, der opdagede Thule-eskimoerne, da han prøvede at finde den savnede Franklin-ekspedition. Han fortalte om disse vidunderlige eskimoer, men han fortalte aldrig, hvorfor han og hans mænd ville gå sultne, i stedet for at immitere de smarte eskimoer, som Rasmussen lærte at gøre. Så det blev i stedet for Knud Rasmussen som viste verden, hvad en intelligent og modig forsker kan gøre, hvis han følger eskimoernes veje,

Det blev Knud Rasmussen, som viste verden, hvad en forsker kan gøre, hvis han følger eskimoernes veje. Ved Nordvestpassagen i nærheden af Kent Peninsula. (Nationalmuseet).

specielt ved hans berømte slæderejse fra Atlanten til Stillehavet. På denne måde vandt han respekt for sig selv og for alle eskimoerne, og han åbnede eskimoernes hjerter for os.

Rasmussen var også som en venlig farbroder, fordi hans Femte Thuleekspedition muliggjorde Therkel Mathiassens og Kaj Birket-Smiths undersøgelser. Disse mænd var mine lærere, ligesom hjælpssomme, ældre brødre, og de blev også mine venner. Jeg arbejdede med eskimoarkæologi med Mathiassen i Grønland i 1929, og Birket-Smith og jeg samarbej-

dede med eskimo-arkæologi og etnologi og Eyak-Indianer etnologi i Alaska i 1933. Gennem dem har jeg lært meget om videnskab og om Knud Rasmussen, deres tidligere leder. Vores undersøgelser var arbejder som Rasmussen havde planlagt, så jeg skylder disse danske videnskabsmænd min arv af „Guld og grønne skove“. Jeg er bedrøvet over, at mine ekspeditions-kammerater ikke er her idag.

Tak fordi De lyttede til mine fattige ord, og modtag disse hilsener fra Deres venner og kolleger i Canada og U.S.A.

5. Thule Ekspedition i Godthåb 1921.

*Kaj Birket-Smith, Therkel Mathiassen, Helge Bangsted
Kaptajn Peder M. Pedersen, Knud Rasmussen, Peter Freuchen, Jakob Olsen.
(Nationalmuseet).*

Efter sin tale overrakte Dr. de Laguna skiftlige hilsener fra følgende institutioner og privatpersoner i U.S.A. og Canada :

National Academy of Sciences
Society for American Archaeology
American Anthropological Association
Canadian Archaeological Association
National Museum of Man, Ottawa
Canadian Ethnology Society
The Arctic Institute of North America
Dept. d'Anthropologie, Université Laval
Catharine McClellan, „Arctic Anthropology“

David Damas, McMaster University
Elmer Harp, Dartmouth College
William N. Irving, University of
Toronto

Richard H. Jordan, Bryn Mawr College
Margaret Lantis, University of Kentucky
Allen P. McCartney, Univ. of Arkansas
Richard S. McMcNeish, Andover, Mass.
Moreau S. Maxwell, Michigan State
University

12 repræsentanter for videnskabelige institutioner i Alaska.